

Magdalena Cichutka

Europejskie Centrum Analiz Geopolitycznych

<http://otillo.pl/news/url/magdalena-cichuta-swiat-wg-prof-koodki-jest-na-wyciagniecie-mysli/>

05.12.2010

Świat wg prof. Kołodki jest na wyciągnięcie myśli

Recenzja: Grzegorz W. Kołodko, „Świat na wyciągnięcie myśli”

Prószyński i S-ka, Warszawa 2010, ss. 318

Niespełna w dwa lata po ukazaniu się „Wędrującego świata”, który stał się światowym bestsellerem, Grzegorz Kołodko znów powraca w dobrej formie. Jego ostatnia książka – „Świat na wyciągnięcie myśli” – to już 40. pozycja w dorobku pisarza, stanowiąca niejako przedłużenie, część dalszą „Wędrującego świata”.

„Świat na wyciągnięcie myśli” to książka naukowa, ale napisana przystępnym, a nawet literackim językiem. Jak sam autor twierdzi „Ekonomia powinna być tak prosta jak to możliwe, ale nie prostsza”. Najnowszą książkę autora czyta się niemalże jednym tchem, niczym thriller z wartką akcją. W zupełności nie przypomina publikacji o tematyce ekonomicznej. Brak tu jakichkolwiek wzorów i tabel. Interdyscyplinarne podejście autora do omawianych problemów pozwala czytelnikowi zrozumieć zawikłość ekonomicznych reguł.

W swojej najnowszej książce Kołodko mówi o koincydencji teorii rozwoju, przejawiającej się we współistnieniu i współzależności różnych

czynników i procesów na świecie. Autor otwarcie wypowiada się na temat politycznych posunięć swoich byłych współpracowników i oponentów (czterokrotnie pełnił funkcję wicepremiera i ministra finansów (w rządach Waldemara Pawlaka, Włodzimierza Cimoszewicza, Józefa Oleksego i Leszka Millera). Pomimo tego, iż jego rozwiązania ekonomiczne niejednokrotnie były krytykowane, do dzisiaj profesor Kołodko zaliczany jest do grona wybitnych naukowców i doradców. W książce możemy spotkać się również z ostrą krytyką neoliberalizmu jako „pseudonaukowego nurtu we współczesnej ekonomii”.

Jak na dobrą pozycję naukową przystało, również dla zainteresowanych procesami geopolitycznymi, Grzegorz Kołodko stawia ważne pytania o globalną koordynację polityki i gospodarki w przyszłości. Jak system światowy będzie wyglądał za dwa pokolenia? Jak państwa będą ze sobą funkcjonowały za 50 lat?

Autor wyjaśnia również, dlaczego Unia Europejska powinna pójść w kierunku federacji i dlaczego najlepszym wyjściem będzie powstawanie regionalnych ugrupowań integracyjnych. Jego wizja przyszłych systemów światowych i wielobiegowości jest przedstawiona dosyć klarownie, tak by każdy czytelnik mógł się do niej ustosunkować. Świat odchodzi powoli od układu opartego na potęgze tylko jednego państwa, Stanów Zjednoczonych. Unia Europejska staje się coraz silniejsza, a Chiny, Indie, Brazylia i Rosja mają coraz większe znaczenie zarówno w światowej polityce jak i gospodarce.

Profesor Kołodko w niezwykle ciekawy sposób objaśnia współzależności zachodzących zjawisk, które istnieją niemal w każdej sferze życia. Jak się okazuje „wiedza teoretyczna – zarówno z ekonomii ogólnie, jak i zarządzania w szczególności – jest niezbędna dla skutecznej polityki gospodarczej i sprawnego zarządzania, ale absolutnie niewystarczająca”.

Dążąc do zrównoważonego rozwoju w światowej gospodarce, nie można pominąć innych sfer życia, takich jak polityka, społeczeństwo, kultura, technologia czy środowisko, które naprzemiennie przeplatają się z ekonomią.

Dopiero takie interdyscyplinarne spojrzenie może dać pełnowartościową odpowiedź.

Nic nie dzieje się bez przyczyny i żadne procesy zachodzące w świecie nie dotyczą tylko jednego aktora sceny międzynarodowej. Thomas Merton, amerykański pisarz i poeta, napisał niegdyś bardzo trafne zdanie: „Nikt nie jest samotną wyspą” i profesor Kołodko potrafi to doskonale dostrzec. Globalne procesy ekonomiczne i polityczne zawsze mają gdzieś swój początek, który wybitny naukowiec powinien rozpoznać. Autor w książce znów porusza kwestię obecnego kryzysu gospodarczego i uważa, że nie dało się go już zastopować trzy lata temu. Trzydzieści lat temu próbowano przeciwdziałać już pojawiającym się oznakom przemęczenia systemu gospodarczego. Natomiast trzydzieści lat temu, wystarczyło, według profesora Kołodko, w warunkach nasilającego się globalizmu obrać właściwą drogę i pójść, nie śladami neoliberalizmu, ale społecznej gospodarki rynkowej. Autor zwięźle przekazuje również na tematy dotyczące transformacji ustrojowej zachodzącej w Europie Środkowo-Wschodniej na przełomie lat osiemdziesiątych i dziewięćdziesiątych XX wieku. Zmianę ustroju w Polsce ukazuje jako składową przemian w Europie, Rosji i Chinach. Transformacja była nieunikniona, ale według Kołodko, sposób jej przebiegania mógł być nieco inny. Koszty społeczne mogły być dużo niższe, a poziom rozwoju wyższy.

„Świat na wyciągnięcie myśli” to cenna lektura dla naukowców i studentów, politologów i socjologów, ludzi zajmujących się geopolityką jak i zwykłych czytelników – po prostu ciekawych świata. Pozycja ta pozwala spojrzeć wieloaspektowo na zachodzące procesy polityczno-ekonomiczne. Druga część książki napisana jest w formie dziennika, w którym znajdziemy pytania internatów i krótkie opisy podróży autora do różnych krajów. Nie ma chyba na świecie drugiego takiego naukowca-ekonomisty, który w swoim życiu odwiedziłby tyle miejsc. I to w imię nauki. Grzegorz Kołodko wyznaje zasadę, iż „kto porównuje, ten dużo więcej rozumie”. By dobrze poznać świat i

mechanizmy nim rządzące należy stosować analizę porównawczą i jednocześnie jak najczęściej podróżować. Jak wiadomo, podróże kształcą, a my wygodnie siedząc w swoich fotelach możemy zastanawiać się wraz z profesorem nad wszechobecnymi i nieustająco zachodzącymi globalnymi procesami polityczno-ekonomicznymi i jednocześnie podróżować. Polecam wszystkim.